

burde man sige det, for at man kan vide, hvad Meningen egentlig er.

Noget lignende, om end ikke i samme Grad, gælder om § 4. Den indledes ved den gældende Lovs Regel, at den, der oversætter et Værk fra et andet Sprog, har samme Ret som en Forfatter; dertil søges saa en Bestemmelse, som kom ind ved Loven af 1870, eller naar det var, om, at Oversættelse fra Skriftsproget til en af dets Mundarter eller ombendt ikke maa offentliggøres uden Samtykke af Forfatteren. Det er altså ogsaa gældende Ret, men saa kommer det nye, at heller ikke maa noget Værk, naar det samtidig, eller dog i Løbet af et Aar, udkommer paa flere Sprog, oversættes til noget af disse Sprog uden Forfatterens Samtykke. Der er gjort vidtløftig Rede i Motiverne, hvorfor man har sat denne Frist af et Aar, enkelte andre fremmede Lovgivninger have denne Bestemmelse, at Værket skal udkomme samtidig i flere Sprog for at nyde denne Beskyttelse. Der siges i Motiverne, at det er ubilligt for Forfatteren, ikke at have den Beskyttelse, idet der kan indtræffe Forhindringer for ham, og derfor er der givet en Frist af et Aar. Hvis en Forfatter sørger for i Løbet af et Aar at faa et Værk ud paa flere Sprog, maa ingen oversætte det uden hans Samtykke. Der kommer saa en anden ny Bestemmelse: Søvrigt maa ingen, før 10 Aar ere gaaede fra en Bogs Udgivelse, uden Forfatterens Samtykke oversætte den til et andet Sprog. Det forekommer mig stærkt taget, at denne Bestemmelse om det ene Aar saa er temmelig overflødig. Ja, der er jo den Forskel, ganske vist, det maa vel kunne forstaas saaledes, at den, der sørger for, at hans Bøger udkomme samtidig eller dog i Løbet af et Aar paa flere Sprog, vil være i Stand til for steds at forhindre andre i at oversætte dem uden hans Tilladelse. Derjom han derimod ikke gør det i Løbet af et Aar, ville andre kunne oversætte Værket, naar 10 Aar ere gaaede. Det maa formodentlig være Meningen dermed. Om det egentlig har saa stor Interesse, naar 10 Aar ere gaaede, er et andet Spørgsmaal. Det forekommer mig, at disse Bestemmelser maatte kunne siges tydeligere, klarere og mere tilgængeligt. Der er isvrigt flere andre Punkter, hvor der er nogen Uklarhed til Stede.

Hvad Realiteten angaar, er det jo Hovedspørgsmaalet, som blev fremhævet af den ærede Taler for mig, Oversættelsesretten og Danmarks Tiltræden af Konventionen i Bern. Det ærede Medlem gjorde udførlig Rede for denne Sags Historie og viste, hvorledes Konventionsforretningen har været imod, at man

skulde indgaa en Overenskomst med fremmede Lande, men at det efterhaanden var kommet ind paa, at det er en Retfærdighedshandling, og at det er noget, man bør gaa ind paa, ogsaa, som det synes at fremgaa, af Hensyn til Landets eget Tarv. At dette sidste skulde være Tilfældet, anser jeg dog for ret tvivlsomt. Jeg tror, der kan være noget i, at det ikke er fair i Længden at opretholde en Særstilling, naar andre europæiske Folk indgaa saadanne Overenskomster med hinanden, og at det ikke er ganske sømmeligt for et lille Land at holde sig udenfor; der kan jo være noget i den Betragtning. Men at det tillige skulde være en Fordel for Danmark at komme ind i denne Forbindelse, tillader jeg mig i høj Grad at betvivle. Jeg tror ganske sikkert, at finder man det nødvendigt, rigtigt eller retfærdigt at gaa dertil, maa man være klar over, at med det samme lægger man en Stat paa dansk Boghæsen. Det kan ikke være andet. Men om man vil gavne de indenlandske Forfattere meget derved, anser jeg for tvivlsomt. Det er nemlig ganske rigtigt, hvad det ærede Medlem fremhævede, at der oversættes langt mere til Dansk, end der oversættes fra Dansk. De Forfattere, vi have for Tiden, som blive læste paa fremmede Sprog, ere vistnok hurtigt talte; derimod oversættes der jo betydeligt fra fremmede Sprog til Dansk. Jeg er heller ikke rigtig klar over, om det egentlig vil hjælpe noget til at forhindre Oversættelser, saa længe Norge ikke vil gaa med. Den ærede Minister sagde ved Forelæggelsen, at Norge maatte gaa med, derjom Danmark gaar med, thi ellers vilde fremtidig norske Forfattere lade Bøger udkomme i Kjøbenhavn for at faa den Beskyttelse, der tilsiges; og det kunde være, at Norge ikke syntes, det var rigtigt, og at det af den Grund da vil være nødt til at gaa med. Men hvorledes det har sig med Oversættelser, er man ikke ganske klar paa. Nordmændene kunne jo, saa længe de ikke ere gaaede med, oversætte saa meget de ville, men om disse Oversættelser kunne sendes til Danmark og forhandles her, anser jeg for tvivlsomt. Lovforslaaet er jo i den Henseende ikke ganske klart. Der staaar ganske vist i en Straffeparagraf, at den, som indfører et udenfor Riget i Strid med denne Lov mangfoldiggjort Værk eller som vidende forhandler osv., ifalder Straf. Men det Værk, der i Norge er oversat til norsk fra et fremmed Sprog, kan dog ikke betragtes som et Værk, der er mangfoldiggjort udenfor Riget i Strid med denne Lov, saa længe det ikke er ulovligt at gøre det i Norge. Det er i hvert Fald noget tvivlsomt, om det kan lade sig gøre, men det fandt man jo nok ud af; hvis